

ZŠ, Blatná, Holečkova 1060	
Strategie předcházení školní neúspěšnosti	
Platnost ke dni:	1. 9. 2023
Vypracoval:	Mgr. Dana Hajíčková
Schválil:	Mgr. Radka Kocúrová

Školní preventivní strategie

Hlavním **dlouhodobým cílem** je připravit žáky na budoucí život tak, aby byl minimalizován výskyt různých forem rizikového chování, nejen těch dnes nejčastějších, ale i dalších rizik, s nimiž se naši žáci ve svém životě mohou setkat. Zaměřujeme se tedy především na rozvoj schopnosti uvážlivého rozhodování, odpovědnosti k vlastnímu životu i odpovědnosti vůči druhým, dále schopnosti domýšlet možné důsledky svých rozhodnutí a svého jednání a nevnímat přitom jen krátkodobé, ale uvědomovat si i dlouhodobé důsledky.

Stanovené cíle realizujeme především v rámci školního vzdělávacího programu a preventivním působením s využitím vlastních zdrojů (školní metodik prevence, třídní učitelé i ostatní pedagogičtí pracovníci školy). Samozřejmě je nutné zajistit pedagogům potřebné další vzdělávání a odbornou podporu. Preventivní působení pedagogů doplňují podle možností kvalitní programy externích poskytovatelů, pro jejich zajištění využíváme podle možností i různé dotační výzvy. Dlouhodobé cíle jsou každý školní rok konkrétně rozpracovány v minimálním preventivním programu, vždy je součástí tohoto dokumentu i evaluace preventivního působení v uplynulém roce.

Základní škola, Blatná, Holečkova 1060

Holečkova 1060, 388 01, Blatná; tel.: 383 422 881, mobil: 731526937, IČO: 70834814

e-mail: zs.blatna@tiscali.cz, web: www.zsblatna.cz

Aktuální cíle:

1. Zvyšovat schopnost žáků činit informovaná rozhodnutí tak, že získávají potřebné informace z oblastí stanovených Metodickým doporučením k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních.
2. Rozvíjet právní vědomí žáků, vést je k úctě k právům druhých, učit je respektovat stanovená pravidla, rozvíjet jejich demokratické cítění.
3. Zaměřit se i na další oblasti rizikového chování, které se v současné době v populaci výrazněji vyskytují a naši žáci by mohli být v tomto směru ohroženi – je třeba rozvíjet finanční gramotnost a vést žáky k odpovědnému chování v oblasti financí a dále vést žáky k bezpečnému chování a ochraně vlastního soukromí v reálném i virtuálním prostředí.
4. Podpora zdravého životního stylu.
5. Zaměřit se na duševnímu zdraví a wellbeing.
6. Dbát na bezpečné prostředí ve škole, na kvalitu vztahů mezi žáky, minimalizovat projevy agrese a násilí.
7. Všímat si známků možného ohrožení dětí a zajistit pomoc včasné intervence či krizové intervence.
8. Podporovat ohrožené skupiny žáků, v našem případě jde zejména o cizince, kterým je třeba pomoci s integrací, abychom minimalizovali výskyt rizikového chování. Je samozřejmě nutné pracovat v tomto směru i s majoritou.
9. Sledovat výskyt i počínajících projevů rizikového chování žáků a důsledně je řešit podle metodických dokumentů a vnitřních předpisů školy, tím zabránit rozvoji závažnějších forem tohoto chování nebo je alespoň minimalizovat.
10. Primární prevenci doplňovat aktivitami nespécifické primární prevence v rámci školní družiny a klubu.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Za školní neúspěšnost považujeme selhávání žáka ve vzdělávání, které se projevuje nejen špatným prospěchem, ale také vytvářením negativních postojů a emočních stavů ve vztahu k vlastnímu učení, ke vzdělávání, k učitelům a obecně ke škole. Takový stav se obvykle vyvíjí delší dobu a způsoben souhrou více faktorů, z nichž některé škola nemůže ovlivnit nebo je může ovlivnit jen v omezené míře (osobnostní předpoklady žáka, jeho rodinné prostředí a životní situace).

Strategie předcházení školní neúspěšnosti se tedy zaměřuje jednak na včasné zachycení signálů rozvoje školní neúspěšnosti, poskytnutí potřebné podpory a hledání řešení, jednak na preventivní činnost, kterou je podpora školního úspěchu.

Podpora školního úspěchu vychází zejména z atmosféry školy, ve které je podporováno učení každého žáka, tedy dobrými mezilidskými vztahy jak mezi žáky, tak mezi žáky a pedagogy, důležitým faktorem je také individualizace výuky, poskytování podpůrných opatření a formativní přístup.

Žáci, kterým je třeba v prevenci školní neúspěšnosti věnovat zvýšenou pozornost, jsou zejména:

- žák oslabený – s nízkou odolností vůči zátěži, emočními problémy apod.
- žák se zdravotními problémy a zdravotním znevýhodněním
- žák s vysokým počtem absencí
- žák, který přichází ze školy s odlišným obsahem vzdělávacího programu (odlišné disponibilní hodiny)
- žák v složité osobní a rodinné situaci
- žák sociálně znevýhodněný a žák z odlišného kulturního prostředí
- žák s projevy rizikového chování
- žák v situaci, kdy má problémy ve vztazích se spolužáky, byl vystaven šikaně apod.,
- žák s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka (v případě, že by byl žákem ZŠ žák s odlišným mateřským jazykem)

Základní škola, Blatná, Holečkova 1060

Holečkova 1060, 388 01, Blatná; tel.: 383 422 881, mobil: 731526937, IČO: 70834814

e-mail: zs.blatna@tiscali.cz, web: www.zsblatna.cz

Nejčastější projevy školní neúspěšnosti:

- žák má slabý prospěch nebo je hodnocen na konci pololetí nedostatečnou z jednoho či více předmětů
- žák nemůže být hodnocen v řádném termínu
- žák dlouhodobě neplní zadané úkoly, nepřipravuje se na vyučování
- žák svým chováním soustavně porušuje školní řád a jsou vůči němu uplatňována výchovná opatření
- žák má neurotické příznaky (bolesti hlavy, břicha, nechutenství, zvracení, tiky), projevuje se školní fobie
- žák má zvýšené absence, které jsou projevem vyhýbání se škole, dochází k záškoláctví
- obranné mechanismy – ztráta motivace, pocit méněcennosti, fantazie, regrese

Podpora školního úspěchu je založena především na těchto krocích:

- klást na žáka přiměřené nároky,
- poskytovat žákovi podpůrná opatření podle jeho speciálních vzdělávacích potřeb
- dbát na pravidelnou docházku žáka do školy, důsledně kontrolovat splnění zadaných úkolů,
- zdůrazňovat pozitivní stránky žáka,
- oceňovat jedinečnost žáka,
- umožňovat žákům vyslovovat vlastní názory,
- podporovat aktivitu žáka, dát mu příležitost zažít úspěch,
- motivovat žáka, hovořit s ním o jeho úspěších,
- vyhýbat se negativnímu srovnávání,
- věnovat pozornost osobní situaci žáka a rodinnému zázemí žáka

Základní škola, Blatná, Holečkova 1060

Holečkova 1060, 388 01, Blatná; tel.: 383 422 881, mobil: 731526937, IČO: 70834814

e-mail: zs.blatna@tiscali.cz, web: www.zsblatna.cz

Postup školy při školní neúspěšnosti žáka nebo při ohrožení žáka možným rozvojem školní neúspěšnosti:

- Vyučující sledují projevy možné školní neúspěšnosti (dlouhodobě slabý prospěch, zhoršování prospěchu, vysoké absence, postoje k učení atp.), vyhodnocují, zda se jedná o ojedinělý výpadek, nebo trvalejší problém, Vyučující poskytnou žákovi potřebnou podporu (podpora prvního stupně). V případě, že je tato podpora málo účinná, informují třídního učitele a zákonné zástupce žáka.
- Třídní učitel vyhodnocuje školní úspěšnost žáků ve třídě, v případě, že zaznamená problémy v jednom či více předmětech, komunikuje s vyučujícími a s pracovníky školního poradenského pracoviště, které se zapojí do řešení problému. Třídní učitel informuje zákonné zástupce, navrhne zákonným zástupcům setkání s dalšími pedagogickými pracovníky školy. Třídní učitel či jiný pedagogický pracovník může iniciovat tripartitní setkání či jednání v jiném formátu, které může být prospěšné při řešení problému.
- Na základě vyhodnocení účinnosti podpory poskytované školou navrhnou v případě potřeby pracovníci školního poradenského pracoviště zákonným zástupcům, aby se obrátili na školní poradenské zařízení, nebo jim nabídnou možnost využití programu z oblasti sociálních služeb.
- O žácích ohrožených školním neúspěchem informují třídní učitelé na pedagogických poradách, kde se projednává i poskytovaná podpora a její účinnost.
- Vedení školy vyhodnocuje, zda v některých předmětech nebo třídách nedochází ke zvýšenému výskytu školní neúspěšnosti, zahrnuje to do své kontrolní a hospitační činnosti a podle potřeby zavádí opatření.
- Pedagogičtí pracovníci neopomíjejí tuto problematiku v rámci svého dalšího vzdělávání.

Možná opatření v případě projevů školní neúspěšnosti:

- stanovení příčin neúspěšnosti, diagnostika
- poskytování podpůrných opatření vyšších stupňů na základě doporučení školního poradenského zařízení
- individuální vzdělávací plán (na základě doporučení)

Základní škola, Blatná, Holečkova 1060

Holečkova 1060, 388 01, Blatná; tel.: 383 422 881, mobil: 731526937, IČO: 70834814

e-mail: zs.blatna@tiscali.cz, web: www.zsblatna.cz

- formativní přístup při hodnocení žáka, případné využití slovního hodnocení
- posilování motivace žáka
- využití podpůrných pomůcek s ohledem na styl učení žáka (vizualizace, přehledy apod.)
- pomoc žákovi s nalezením vhodného stylu učení
- stanovení přiměřeného rozsahu učiva
- zadání pro domácí přípravu přizpůsobené možnostem žáka
- pedagogické intervence, doučování nebo konzultace
- podpora při osvojování vyučovacího jazyka
- pomoc při začleňování žáka do třídního kolektivu, zlepšování třídního klimatu
- spolupráce se zákonnými zástupci, včasné informování o náhlém zhoršení žáka
- poskytování poradenských služeb školního poradenského pracoviště
- v případě obtížné rodinné situace spolupráce s OSPOD